

UZASADNIENIE

M. N. i Ł. N. w pozwie wniesionym przeciwko Gminie M. E. domagali się ustalenia prawa do lokalu socjalnego.

Pozwana Gmina wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego przystąpiła A. G., której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego zajmowanego przez powodów. Wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu

Sąd Rejonowy w Elblągu, wyrokiem z dnia 30 października 2018 roku, ustalił że M. N. przysługuje prawo do lokalu socjalnego i nakazał wstrzymanie wykonania opuszczenia i opróżnienia przez niego lokalu mieszkalnego położonego w E. przy ulicy (...) do czasu złożenia przez Gminę M. E. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego (pkt 1). W pozostałym zakresie powództwo oddalono, obciążono Ł. N. kosztami procesu należnymi pozwanej i interwenientce ubocznej oraz zasądzone od pozwanej na rzecz M. N. kwotę 100 zł tytułem kosztów procesu (pkt 5).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że postanowieniem z dnia 12 maja 2017 roku przysądzone na rzecz A. G. własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu numer (...) położonego w E. przy ul. (...), należące dotychczas do B. N. i M. N.. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 13 października 2017 roku. A. G. wszczęła postępowanie egzekucyjne mające na celu wydanie jej tego lokalu i opuszczenie go przez osoby w nim zamieszkujące, tzn. M. N. i Ł. N. (B. N. po wszczęciu tego postępowania opuściła lokal).

Ustalił dalej Sąd Rejonowy, że M. N. jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji do 31 grudnia 2020 roku i całkowicie niezdolną do pracy do osiągnięcia wieku emerytalnego. Utrzymuje się z renty w kwocie 1880 zł netto oraz otrzymuje 207 zł miesięcznie tytułem zasiłku pielęgnacyjnego. Uiszczał na rzecz A. G. kwotę 1.000 zł miesięcznie za bezumowne korzystanie z lokalu.

Sąd pierwszej instancji przytoczył treści art. 189 k.p.c., który stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Wskazał, że podziela wyrażony w orzecznictwie pogląd, że „interes prawny rozumieć należy jako obiektywnie występującą potrzebę ochrony sfery prawnej powoda, którego prawa zostały lub mogą zostać zagrożone, bądź też co do istnienia lub treści których występuje stan niepewności. Ocena interesu prawnego wymaga zindywidualizowanych, elastycznych kryteriów, uwzględniających celowościowe podstawy powództwa z art. 189 k.p.c. Jedną z przesłanek badanych przy rozważaniu celowości wykorzystania powództwa o ustalenie jest znaczenie, jakie wyrok ustalający wywarłby na sytuację prawną powoda. O występowaniu interesu prawnego świadczy możliwość stanowczego zakończenia w tej drodze sporu, natomiast przeciwko jego istnieniu - możliwość uzyskania pełniejszej ochrony praw powoda w drodze innego powództwa.” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 roku w sprawie III CSK 254/12)

Sąd Rejonowy stwierdził, że w pozwie zażądano ustalenia prawa do lokalu socjalnego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym, mającym na celu opuszczenie lokalu mieszkalnego położonego w E. przy ul. (...). Egzekucja ta została wszczęta w oparciu o prawomocne postanowienie o przysądzeniu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Zgodnie z treścią art. 999 § 1 zdanie drugie k.p.c. takie prawomocne postanowienie jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na niej pomieszczeń bez potrzeby nadawania klauzuli wykonalności. W zdaniu trzecim wskazano, że przepis art. 791 stosuje się odpowiednio. Ten ostatni przepis stanowi z kolei, że tytuł wykonawczy zobowiązujący do wydania nieruchomości upoważnia do prowadzenia egzekucji także przeciwko każdemu, kto uzyskał władanie nad tym przedmiotem po wszczęciu postępowania, w którym wydano tytuł egzekucyjny, a także przeciwko domownikom dłużnika, jego krewnym i innym osobom reprezentującym jego prawa. Przepisy te nie wyłączają jednak praw określonych przepisami o ochronie lokatorów (§3). Zauważył więc Sąd Rejonowy, że w postępowaniu egzekucyjnym, którego przedmiotem jest prawo rzeczowe do nieruchomości nie orzeka się w przedmiocie praw wynikających z

przepisów o ochronie lokatorów. W tej sytuacji dla zapewnienia zastosowania regulacji wskazanej w art. 791 § 3 k.p.c. należy umożliwić osobie, która jest lokatorem możliwość zagwarantowania jej praw. Osobie, której przysługiwałoby prawo skuteczne przeciwko wierzycielowi, niweczące w istocie prowadzenie egzekucji, przysługiwałoby powództwo przeciwegzekucyjne, natomiast podmiotowi, któremu takie prawo by nie przysługiwało, pozostaje powództwo o ustalenie prawa do lokalu socjalnego, które nie ma na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, ale wstrzymanie wykonania opuszczenia i opróżnienia lokalu do czasu przedstawienia przez pozwaną oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Wyjaśniono dalej, że ochrona, do której odwołano się w art. 791 § 3 k.p.c. dotyczy lokatorów. W art. 2 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku poz. 1234) uregulowana jest definicja lokatora, zgodnie z którą jest nim najemca lokalu lub osoba używająca lokal na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności. M. N. korzystał z lokalu przy ul. (...) w E. jako współuprawniony do własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu. Tym samym powodowi nie przysługiwało prawo własności wymienionego mieszkania, a więc był on lokatorem. Zgodnie z treścią art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, między innymi wobec: niepełnosprawnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej, obłożnie chorego, emerytów i rencistów spełniających kryteria do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej chyba, że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany.

M. N. uzasadniając swoje żądanie powoływał się na fakt, że jest osobą całkowicie niezdolną do samodzielnej egzystencji oraz niezdolną całkowicie do pracy. Na tę okoliczność przedstawił kopię orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 4 grudnia 2017 roku stwierdzającego ten stan rzeczy, przy czym wskazano w nim, że niezdolność do samodzielnej egzystencji ma charakter okresowy do dnia 31 grudnia 2020 roku. Cytowany art. 14 ust. 4 pkt. 2 w zakresie pojęcia osoby niepełnosprawnej odsyła do ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 2a ust.1 pkt.3 tej ustawy niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Wskazana ustawa o pomocy społecznej już nie obowiązuje, a aktualna - z dnia 12 marca 2004 roku nie zawiera definicji niepełnosprawności, czy osoby niepełnosprawnej, choć wielokrotnie posługuje się tym terminem. Definicja niepełnosprawności znajduje się zaś w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 511). W art. 2 pkt. 10 tej ustawy wskazuje się, że niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Biorąc pod uwagę powyższe definicje oraz treść opisanego orzeczenia lekarskiego uznał Sąd Rejonowy, że M. N. przysługiwać prawo do lokalu socjalnego jako osobie niepełnosprawnej.

Jak chodzi o argumenty interwenientki ubocznej, że powód może wynająć sobie lokal, skoro co miesiąc uiszcza na jej rzecz 1.000 zł tytułem bezumownego korzystania z mieszkania przy ul. (...) to Sąd Rejonowy zauważył, że tej możliwości zaprzeczył powód. W tej sytuacji zgodnie z art. 6 k.c. interwenientka uboczna powinna przedstawić dowody na wykazania tych okoliczności, czego nie uczyniła. Tym samym nie udowodniono przesłanki negatywnej ustalenia prawa do lokalu socjalnego, czyli możliwości zamieszkania w innym lokalu niż dotychczas zajmowany. Takim lokalem nie będzie również mieszkanie wynajmowane przez żonę powoda. Zgodnie bowiem z art. 680¹ § 1 k.c. małżonkowie są najemcami lokalu bez względu na istniejące między nimi stosunki majątkowe, jeżeli nawiązanie stosunku najmu lokalu mającego służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych założonej przez nich rodziny nastąpiło w czasie trwania małżeństwa. Z okoliczności sprawy wynikało jednak, że wynajęte przez żonę tego powoda mieszkanie miało służyć zaspokojeniu wyłącznie jej potrzeb mieszkaniowych.

Powyższe rozważania prowadziły do wniosku, że M. N. przysługiwało prawo do otrzymania lokalu socjalnego i dlatego na podstawie art. 189 k.p.c. i 14 ust. 4 pkt. 2 ustawy o ochronie praw lokatorów ustalono w stosunku do niego istnienie takiego prawa, a na podstawie art. 14 ust. 6 tej ustawy nakazano wstrzymanie wykonania opuszczenia i opróżnienia przez tego powoda lokalu do czasu złożenia przez Gminę oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Uzasadnienie wyroku zapadłego w Sądzie Rejonowym w Elblągu przytoczono jedynie w zakresie odnoszącym się do roszczenia dochodzonego przez M. N.. Wyrok z dnia 30 października 2018 roku, w części orzekającej o oddaleniu powództwa przeciwko Ł. N. był już prawomocny, a więc nie było potrzeby omawiania przyczyn tego rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji.

Apelację wywiodła bowiem jedynie Gmina M. E., zaskarżając rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1 i 5, to jest o uwzględnieniu powództwa M. N. i zasądzeniu na jego rzecz kosztów procesu. Wniosła o zmianę wyroku w tej części i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

A. zarzuciła Sądowi pierwszej instancji naruszenie prawa materialnego, to jest art. 14 ust. 5 pkt 2 ustawy o ochronie praw lokatorów przez jego bezzasadne zastosowanie i błędne uznanie, że M. N. przysługuje prawo do lokalu socjalnego pomimo, że jego sytuacja materialna, a w szczególności uzyskiwane środki na utrzymanie z tytułu renty w wysokości 1.880 zł oraz z tytułu zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 207 zł, pozwalają mu zamieszkiwać w innym lokalu niż dotychczas zajmowany. Dojść miało także do naruszenia art. 28¹ k.r.o. w związku z art. 14 ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie praw lokatorów w związku z art. 680¹ § 1 k.c. przez ich bezzasadne zastosowanie w okolicznościach sprawy i błędne uznanie, że M. N. przysługuje prawo do lokalu socjalnego pomimo, że jego sytuacja rodzinna, a w szczególności fakt, że jego zona wynajmuje mieszkanie, pozwalają mu zamieszkiwać w innym lokalu niż dotychczas zajmowany.

Pozwana Gmina zarzuciła także naruszenie prawa procesowego, to jest art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie przez Sąd pierwszej instancji błędnych ustaleń faktycznych wynikających z niewłaściwej oceny całokształtu materiału dowodowego, w następstwie czego wyciągnięte wnioski nie są powiązane w logiczną i spójną całość, odpowiadającą zasadom doświadczenia życiowego, o czym stanowi bezzasadne uznanie, że: interwenientka uboczna nie wykazała, że M. N. uiszcza na jej rzecz kwotę 1.000 zł z tytułu bezumownego korzystania z zajmowanego mieszkania pomimo, że potwierdził to sam powód, a interwenientka przedstawiła odpowiednie przelewy bankowe; wynajęte przez żonę powoda mieszkanie ma służyć zaspokajaniu wyłącznie jej potrzeb mieszkaniowych pomimo, że z pism procesowych powoda i jego małżonki w postępowaniu I Co (...) i I Cz (...) wynika, że żona powoda sprawuje nad nim bezpośrednią opiekę.

Powód M. N. wniósł o oddalenie apelacji .

Interwenientka uboczna A. G. nie zajęła stanowiska w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy w Elblągu ustalił i zważył , co następuje :

Apelacja Gminy M. E. okazała się zasadna i doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa M. N. o ustalenie prawa do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu .

Sąd Okręgowy w Elblągu przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji , a więc nie ma potrzeby ich pełnego powtarzania . Uwaga ta dotyczy ustalenia odnośnie nabycia przez A. G. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w E. przy ul. (...), który to lokal faktycznie zajmuje M. N. oraz ustalenia , że wymieniony jest osobą niepełnosprawną . Jak chodzi natomiast o źródła utrzymania powoda , to wobec zmiany okoliczności Sąd Okręgowy czyni własne ustalenia dotyczące tego zagadnienia . Otóż M. N. utrzymuje się obecnie z emerytury w wysokości 2.800 zł netto oraz otrzymuje 218 zł miesięcznie tytułem zasiłku pielęgnacyjnego . Uiszczał i nadal systematycznie uiszcza na rzecz A. G. kwotę 1.000 zł miesięcznie za bezumowne korzystanie z lokalu . Pokrywa też koszty zużytej energii elektrycznej (około 50 zł miesięcznie) i wody (420 zł za sześć miesięcy) . Sąd Okręgowy zwraca także uwagę , że nie ma powodu , aby sytuację M. N. , pozostającego w małżeńskiej wspólności majątkowej z B. N. , oceniać w oderwaniu od sytuacji bytowej żony , choćby ograniczać krąg istotnych okoliczności do stwierdzenia , że najmuje ona obecnie lokal mieszkalny o powierzchni około 20 m² , za który uiszcza miesięcznie czynsz w wysokości 930 zł .

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych dotyczących naruszenia przepisów postępowania wskazać należy, że w ustaleniach faktycznych Sąd pierwszej instancji odnotował, że powód uiszcza na rzecz A. G. wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z jej lokalu. W rozważaniach wcale nie zmienił swojego stanowiska w tym względzie, a wskazał tylko, że pomimo argumentu interwenientki ubocznej o wynikającej z zapłaty wynagrodzenia możliwości najmu przez powoda innego lokalu, ten możliwości takiej zaprzeczył. Zaprzeczył więc możliwości zawarcia umowy najmu, a nie okoliczności uiszczania wynagrodzenia na rzecz interwenientki.

Sąd Okręgowy podziela także zasadniczą część wyводу prawnego Sądu pierwszej instancji. W szczególności prawidłowo oceniono dopuszczalność dochodzenia na podstawie art. 189 k.p.c. roszczenia o przyznanie uprawnienia do lokalu socjalnego przez osobę, która zajmuje nadal lokal, do którego przysługiwało jej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, ale prawo to utraciła na skutek skierowania egzekucji do tego składnika jej majątku oraz przysługujący takiej osobie statusu lokatora. W tym zakresie również Sąd Okręgowy odwołuje się do stanowiska wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2017 roku, zapadłej w sprawie III CZP 75/17 (OSNC 2018/9/87) i argumenty tam przytoczone przyjmuje za własne. Omówione zostały przez Sąd pierwszej instancji, a więc nie ma potrzeby ich ponownego przytaczania.

Sąd Okręgowy podziela także stanowisko odnośnie spełnienia przez powoda wymagań określonych w art. 14 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów / ... / (obecnie tekst jednolity z 2018 roku Dziennik Ustaw pozycja 1234). M. N. jest osobą niepełnosprawną. Zagadnienie to nie było zresztą przedmiotem zarzutów apelacyjnych.

Wobec osoby niepełnosprawnej sąd nie może orzec o braku uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, chyba że osoba ta może zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany lub jej sytuacja materialna pozwala na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie (art. 14 ust. 4 in fine wskazanej ustawy).

Na tle przesłanki wyłączającej roszczenie o przyznanie lokalu socjalnego poczynić należy kilka uwag. Wskazaną normę przytoczono w brzmieniu po jej nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 22 marca 2018 roku o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw pozycja 756). Ustawa ta weszła w życie w dniu 21 kwietnia 2019 roku i w zakresie dotyczącym art. 14 ust. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów polegała na wprowadzeniu nowej negatywnej przesłanki, stojącej na przeszkodzie przyznania lokalu socjalnego, to jest obok możliwości zamieszkania w innym lokalu niż dotychczas używany, także wystarczająco dobrej sytuacji materialnej - pozwalającej lokatorowi na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie. Przepisy przejściowe zawarte w ustawie nowelizacyjnej nie odnoszą się do kwestii stosowania nowego prawa w postępowaniach o ustalenie uprawnienia do lokalu socjalnego (obecnie uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu). W szczególności art. 19 tej ustawy nie obejmuje wskazanych postępowań. Postępowanie apelacyjne służy wydaniu rozstrzygnięcia na podstawie materiału dowodowego zebranego w obu instancjach i wedle stanu prawnego na datę orzekania, co w rozstrzyganej sprawie odnosi się zarówno do ustaleń na temat aktualnej sytuacji majątkowej powoda, jak i obecnej treści normy określającej przesłanki przyznania lokalu socjalnego.

Wydaje się zresztą, że już w poprzednim stanie prawnym odwoływanie się do dobrej sytuacji materialnej lokatora miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia o odmowie przyznania prawa do lokalu socjalnego. Oceniając bowiem czy istnieje możliwość jego zamieszkania w innym lokalu nie trzeba było stwierdzać, że osoba eksmitowana musi dysponować samodzielnym tytułem do lokalu mieszkalnego: „własnościowym” lub o charakterze „lokatorskim”. Wystarczyło dysponowanie tytułem pochodnym lub możliwością jego uzyskania (tak Roman Dzięczek w komentarzu „Ochrona praw lokatorów. Dodatki mieszkaniowe” WK 2015 wydanie VI – teza 4 do art. 14).

Zauważyć należy dalej, że zależność pomiędzy przesłankami obligatoryjnego przyznania lokalu socjalnego, a okolicznościami wyłączającymi takie rozstrzygnięcie nie pozwala oczywiście na stwierdzenie, że szczególnie ciężka sytuacja lokatora usuwać może skutek przesłanek negatywnych, jeżeli zostaną one stwierdzone. Innymi słowy,

odnotowując szczególnie zły stan zdrowia powoda i trudności życiowe z jakimi się w związku z tym boryka, nie można było pominąć badania, czy występują ustawowe przeszkody do przyznania lokalu socjalnego i wobec ich stwierdzenia - oddalenia powództwa jako bezzasadnego.

Wobec ustalenia w toku rozprawy apelacyjnej z dnia 29 maja 2019 roku, że powód uzyskuje dochody w wysokości około 3.000 zł miesięcznie stwierdzono, że jego sytuacja materialna pozwala na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie. Uwzględniono przy tym, że stale ponosi on koszty wynikające z zajmowania lokalu należącego do interwenientki A. G., w tym uiszcza co miesiąc kwotę 1.000 zł tytułem wynagrodzenia za jego bezumowne posiadanie. Czynił tak również wtedy, gdy uzyskiwał rentę w wysokości 1.800 zł. Wydaje się więc, że obecnie na zaspokojenie swoich potrzeb mieszkaniowych poza lokalem należącym do interwenientki przeznaczyć może wyższą kwotę. Żona powoda wydaje na zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych w innym lokalu kwotę 930 zł miesięcznie. Podczas rozprawy apelacyjnej powód sam deklarował potrzebę wspólnego zamieszkiwania z żoną, która sprawuje nad nim opiekę. Wykluczał tylko możliwość wspólnego zamieszkania w obecnie najmowanym przez nią lokalu. Uwzględniając jednak łączną kwotę wydatków ponoszonych przez małżonków M. i B. N. w związku z zajmowaniem dwóch mieszkań sądzi należy, że ich sytuacja materialna pozwala na wspólne zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie.

Powód twierdził co prawda, że jego starania o najem innego lokalu okazały się bezskuteczne, co miało się wiązać z niechęcią wynajmujących do zawierania umów z osobami w starszym wieku, ale okoliczność ta była kwestionowana, a powód nie przedstawił dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Przedstawienie takich dowodów tylko zapowiadał, ale tego nie uczynił. Rynek najmu nie jest regulowany, a różnorodność i znaczna liczba ofert wynajmu pomieszczeń mieszkalnych jest faktem powszechnie znanym. Uznać należało zatem, że powód winien jednak przedstawić dowód, że w jego przypadku starania o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego były bezskuteczne.

Wobec przeprowadzonego wyżej wywodu straciło na znaczeniu zagadnienie możliwości zaspokajania przez powoda jego potrzeb mieszkaniowych w lokalu, którego najemcą jest jego żona. Można tylko zauważyć, że ogólnie trafne były argumenty apelantki odnoszące się do treści art. 680¹ § 1 k.c. (małżonkowie są najemcami lokalu bez względu na istniejące między nimi stosunki majątkowe, jeżeli nawiązanie stosunku najmu lokalu mającego służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych założonej przez nich rodziny nastąpiło w czasie trwania małżeństwa) i art. 28¹ k.r.o. (jeżeli prawo do mieszkania przysługuje jednemu małżonkowi, drugi małżonek jest uprawniony do korzystania z tego mieszkania w celu zaspokojenia potrzeb rodziny). Nawet jeżeli z uwagi na treść umowy najmu zawartej przez B. N. powodowi nie przysługuje jednakże z nią prawo najemcy tego lokalu, to właśnie z tej przyczyny, to jest zaliczenia prawa do tego mieszkania do majątku osobistego B. N., stosowany powinien być art. 28¹ k.r.o. W zasadzie więc na powodzie ciążył obowiązek wykazania, że nie może zaspokajać swoich potrzeb mieszkaniowych w lokalu najmowanym przez żonę. Tymczasem żadnych dowodów w tym zakresie nie zaoferował i pomimo, że była to kwestia sporna, nie udowodniono żadnych istotnych okoliczności dotyczących tej kwestii.

W tym stanie rzeczy, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. i przy zastosowaniu wymienionych wyżej przepisów, zaskarżony wyrok zmieniono i oddalono powództwo M. N.

Na podstawie art. 102 k.p.c. (w postępowaniu apelacyjnym stosowanego na mocy art. 391 § 1 k.p.c.) postanowiono o nieobciążaniu powoda kosztami procesu. Uwzględniono jego trudną sytuację życiową, a w szczególności zły stan zdrowia, niedogodności wynikające z nieuregulowanej sytuacji bytowej, a nadto charakter dochodzonego roszczenia, wytaczanego przez osobę mogącą mniemać, że dotyczą jej przesłanki udzielenia pomocy socjalnej.